

РЕШЕНИЕ

№ 32874

гр. София, 08.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 25.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **5066** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, вр. 149, ал. 5, вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по протест на прокурор Х., СГП с искане за прогласяване на нищожност на индивидуален административен акт изразено с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на СУМПС №[ЕИК]/14.06.2024г. на А. А. С., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място], [улица], ет.2, ап.5

Протестиращият прокурор твърди, че към момента на подаване заявление за издаване СУМПС от А. А. С./ А. А. S. / е действал ЗДвП, изм.ДВ.бр.41 от 10.05.2024г., и Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина, в редакцията съобразно измененията обнародвани в ДВ бр. 72 от 31.08.2018г. Съгласно чл.12 ал.1 т.8 от действащата редакция на наредбата СУМПС се издава при подмяна на чуждестранно свидетелство за управление. Към момента на подаване на заявлението е предоставено СУМПС издадено от Р.И.. С наличието на експертна справка № 136/30.97.2024г. от експерт в областта на криминалистиката ва СЕКД-ГДНП се установява, че СУМПС № D02436243 издадено на 09. 05. 2024г. на името на А. А. S., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН] е неистински и не може да се ползва по предназначение. Респективно и българското СУМПС не е издадено по реда на Наредбата. Обосновава се тежък порок по чл.146 т. 4 от АПК, а именно –неспазване релевантните правни норми относно издаване и подновяване на СУМПС, предвид невъзможността да бъде подменено неистинско чуждестранно СУМПС. Към настоящият момент било образувано досъдебно производство, в хода на което било установено изцяло неистинност на СУМПС. В тази връзка се твърди явно и тежко

противоречие на акта с приложимите материални норми – 151 ал.2 ЗДвП и чл.12 ал.1 т.8 от Наредбата. Не е налице императивно законово изискване за издаване на българско СУМПС.

В с.з. СГП, чрез прокурор, Ю. поддържа протеста по изложените в същия съображения.

Ответната страна - началник на отдел „Пътна полиция“, СДВР, чрез юр.П. изразява становище за основателност на протеста.

Заинтересованото лице –А. С., ред. призован, не се явява и не се представлява.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

На 20.05.2024г. А. А. С., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН] подава до Отдел „Пътна полиция“- СДВР Заявление за издаване на СУМПС/л.21/. От приложеното Заявление-декларация до Началника на О“ПП“ при СДВР е видно, че С. декларира, че притежава чуждестранно СУМПС № D02436243, издадено от И. на 09. 05. 2024г., моли същото да бъде подменено с българско. Към заявлението е подадена декларация,че лицето няма пребиваване в друга страна от ЕС и е установил обичайното си пребиваване в Република България по смисъла на пар.6 т.46 от ЗДвП. На основание чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина на А. С. е издадено СУМПС №[ЕИК]/14.06.2024г., след подмяна на иракското СУМПС № D02436243 като българското свидетелство е връчено лично на 17.06.2024г. удостоверение с подписа на А. С. „получих документа“ и подпис на служител Д. Й. за „връчил документа“/л.19/.

В СГП е образувана прокурорска преписка по повод отделни материали от преписка №22069/2024г по описа на СГП отдел „А. и ГСН“. Последната е образувана по повод постъпили от отдел „Икономически“ при СГП материали по образувано досъдебно производство №158/2024г по описа на ГДНП, пр.№16805/2024г по описа на СГП за престъпление по чл.321, ал.3, т.2 от НК, ведно с копия на експертни справки за 101 броя чужди граждани, за които е установено, че са издавани СУМПС с невярно съдържание.

С писмо на СГП по досъдебното производство е изискано от СДВР Отдел „Пътна полиция“ заверено копие на цялата административна преписка по издаването и изземването на СУМПС за всички чужди граждани. С постъпили експертни справки са приложени заверени копия на административните преписки по издадените СУМПС, като едно от лицата е жалбоподателят А. А. С..

Административната преписка е приобщена към образувано ДП №3286 ЗМ 158/2024г по описа на ГДНП, пр. пр. №16805/2024г по описа на СГП.

По цитираното досъдебно производство е издадена Експертна справка № 136/30.97.2024г. от експерт в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП за извършено технико-документално експертно изследване, че представеният за изследване обект - СУМПС № D02436243 издадено на 09. 05. 2024г. на името на А. А. С., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН] е неистинско/ фалшиво/ и не може да се ползва по предназначение, като е посочено, че печатните техники за изписване на индивидуализиращите данни не са съгласно изискванията.

По делото са приобщени материалите от административната преписка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Д. протест е редовен – в съответствие с изискванията за форма,съдържание и приложения. Същият е допустим, като подаден от активно легитимирано лице по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл.149, ал.5 АПК не е ограничено във времето и при липса на отрицателни процесуални

предпоставки.

Разгледан по същество протестът е основателен, тъй като е налице е особено съществен порок по чл.146, т.4 от АПК, засягащ ИАА.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази:

Теорията и съдебната практика са възприели критерия, че основания за нищожност на административните актове са петте основания за незаконосъобразност по чл.146 АПК, но само тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1. Всяка некомпетентност е основание за нищожност на акта. 2. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам – на липса на волеизявление. 3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление /например – поради липса на кворум/. 4. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора – т.е. не е издаден на основание нито една правна норма. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, а липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, би довело до нищожност на посоченото основание. 5. Превратно упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако последваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

„При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността – тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на „правно нищо“, на несъществуващ факт... След като нищожният акт не поражда валидни правни последици, той не би могъл да породя и валидни правни задължения“ -Тълкувателно решение № 3 от 16.04.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2012 г.,ОСК на ВАС.

Към това и при липса на легална дефиниция на понятието нищожност, но при наличие на достатъчно изработени в съдебната практика и теорията ориентири за квалификацията на даден порок на акта като основание за неговата нищожност следва да се отчете и хипотезата при която акта е издаден при изначална и пълна липса на предпоставки за издаването му.

Този порок се установява при преглед на фактите по спора.

По силата на чл.159 ал.1 т.1 ЗДвП, Министърът на вътрешните работи определя условията и реда за издаване на СУМПС. В тази връзка е издадена Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина от Министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. на министъра на вътрешните работи: „Свидетелство за управление на МПС се издава при: подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление“.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3,

а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата /В., 1968 г./ и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария.

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7.

Така, за приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Р. И. свидетелството отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата /В., 1968 г./.

Съгласно т. 1 - 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

Фактите сочат, че към момента на подаване на заявлението лицето е представило иракско СУМПС. Съгласно приложената по делото експертна справка за извършено технико-документално изследване, представеното за изследване чуждестранно СУМПС № D02436243 издадено на 09. 05. 2024г. е неистинско. В този смисъл следва да се приеме, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС, издадено от Р.И. не изпълнява изискванията на Приложение 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

Горните съображения обуславят извод, че Началникът на О“ПП“ е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, което не отговаря на изискванията на българското законодателство. Същият не е следвало да удовлетворява искането за издаване на българско свидетелство предвид противоречието със закона.

Наличието на валидно/ истинско/ чуждестранно национално СУМПС, в хипотезата на чл.12 ал.1 т.8 от Наредбата, е абсолютна предпоставка за издаване българско СУМПС. Целта на издаването на българското СУМПС в тази хипотеза законодателят е дефинирал като подмяна на чуждестранното. Липсата на представено валидно чуждестранно свидетелство за правоуправление обаче лишава волеизявлението за подмяна,resp. издаване на СУМПС, от предмет.

Липсата на истинско/валидно/ иракско СУМПС води до липса на валидно издадено българско СУМПС. Липсата на подлежащ на подмяна документ води до пълна липса на предпоставки за постановяване на процесният административен акт.

Също така съгласно чл. 162 ал.4 ЗДвП чуждестранно национално свидетелство за управление на моторно превозно средство на български гражданин или чужденец, издадено от държава, която не е членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, се заменя с българско свидетелство за управление без полагане на изпит, ако държавата, в която е издадено, е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на изискванията на приложение № 6 към конвенцията. По силата на ал.5 на чл.162 ЗДвП в случаите, когато чуждестранно национално свидетелство не отговаря на изискванията по ал. 4, българско свидетелство за управление на моторно превозно средство се издава след успешно полагане на изпит. Посочените законови разпоредби ясно регламентират, че когато е представено СУМПС на

чужденец неотговарящо на условията по чл.162 ал.4 ЗДвП,то единственият начин за издаване на СУМПС е след успешно полагане на изпит. В тази връзка, законодателят не е предвидил възможност за замяна на СУМПС в хипотеза като процесната, а именно да бъде признат и подменен неистински документ/чуждестранно СУМПС/.Визираната нормативна постановка налага извод,че освен,че издаването на процесното българско СУМПС е постановено при пълна липса на предпоставки за това, то е постановено и при пълна законова невъзможност за издаването на подобен документ. Невъзможност равнозначна на имплицитно разписаната забрана в текста на чл.162 ал.4 и ал.5 ЗДвП.

Императивната нормативна постановка и цел на закона – да не бъде издавано СУМПС в хипотеза като процесната налага извод,че процесното волеизявление е „правно нищо“ /ТР № 3 от 16.04.2013 г. по ТД № 1/2012 г.,ОСК на ВАС/и не може да поради целените правни последици. Предвид това оспореният ИАА следва да бъде обявен за нищожен.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО изразеното с действие волеизявление на началника на отдел "Пътна полиция" при Столична дирекция на вътрешните работи за издаване на СУМПС №[ЕИК]/14.06.2024г. на А. А. С., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], ЕГН [ЕГН].

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните с изпращане на препис по реда на чл. 137 АПК.

Съдия: